

Enligt sändlista

Beslut om djurskyddsområden (fågelskyddsområden) i sjön Båven med angränsande vatten

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken förklarar Länsstyrelsen att nedanstående föreskrifter ska gälla till skydd för fågellivet i de områden i sjön Båven och angränsande vatten som framgår av bilagor till detta beslut.

Föreskrifter:

- Det är förbjudet att årligen under tiden 1 april – 31 juli färdas eller uppehålla sig på de öar, land- och vattenområden som framgår av kartbilaga till detta beslut. De vattenområden som omfattas sträcker sig 100 meter ut från stranden i markerade områden.
- Förbudet gäller ej markägare och nyttjanderättshavare med särskild rätt till mark och vatten vid brukande av egendom. Förbudet gäller ej heller förordnade tillsynsmän, statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.
- Utan hinder av förbudet kan Länsstyrelsen tillåta besök i samband med fågelinventeringar eller annan verksamhet som syftar till att gynna de arter som fågelskyddet avser att skydda.

Samtidigt som detta beslut vinner laga kraft upphävs beslutet av den 9 februari 1983 om förbud att beträda vissa öar och landområden samt förbud att färdas och uppehålla sig inom visst vattenområde i anslutning till dessa, med tillhörande föreskrifter (dnr 11.122-1972-82).

Naturvårdsförvaltare:

Med stöd av 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd utses Länsstyrelsen i Södermanlands län att vara naturvårdsförvaltare.

BAKGRUND

Länsstyrelsen har genomfört en översyn av de fågelskyddsområden inom Båven, Hornsundssjön, Inbåven och Ekebysjön som beslutades 1968 med utökning och revidering 1983, för att anpassa fågelskyddet till det aktuella behovet. Syftet med fågelskyddsområdena är att skydda bl.a. fiskgjuse, storlom och fisktärna från störningar av det rörliga friluftslivet under häckningstid. Översynen har visat att bl.a. ändrade häckningsmönster och en tillbakagång av fiskgjusebeståndet de senaste 20 åren har medfört att flera områden varit utan motiv för skydd under längre tid. I andra områden har en ny bedömning gjorts av prioriteringen mellan fågelskyddets behov och önskemål från det rörliga friluftslivet. I den nu aktuella revideringen ingår också nya områden, främst sådana där fiskgjuse har häckat regelbundet på senare år och där bedömningen gjorts att ett skydd är angeläget.

I och med beslutet 1983 infördes en form av fågelskydd som kallas "anpassat fågelskydd". Det innebär att en inventering under första halvan av juni årligen skulle fastställa vilka områden som ingen häckning av störningskänsliga arter påbörjats i eller redan hunnit avslutats, varpå skyddet upphävdes under resten av säsongen efter beslut från Länsstyrelsen. Skyddsformen var en metod att jämka samman fågelskyddets och friluftslivets intressen, och se till att fågelskyddet i så liten grad som möjligt omfattar områden som för tillfället saknade motiv för skydd. Jämfört med traditionellt löpande fågelskydd ställde denna form för skydd betydligt högre krav på resurser för inventeringar och ett merarbete i form av årliga beslut, informationsinsatser och arbete med att sätta upp och ta ner skyltar. Det försvårade också i någon mån informationsspridningen kring fågelskyddsområdena, eftersom de skyddade områdena inte var statiska.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Förslaget till reviderat fågelskydd har under 2010 remitterats till berörda sakägare, organisationer och myndigheter.

Båda enskilda och organisationer har framfört synpunkter på vilka områden som bör ingå i fågelskyddet, bland annat utifrån förändringar i fågelfaunan de senaste åren. Länsstyrelsen har gått igenom dessa och gjort en förnyad bedömning för respektive område.

Några markägare har påpekat att fågelskyddsområden regelbundet kränks av bl.a. fritidsfiskare, och att åtgärder behövs för att stävja det.

Nyköpings kommun och Flens kommun har meddelat att man ställer sig positiva till den föreslagna revideringen av fågelskyddet.

Föreningen Sörmlands Ornitologer menar att det är värdefullt att fågelskyddet anpassas till rådande förhållanden och att man ser vissa fördelar med ett mer traditionellt fågelskydd, samtidigt uttrycks oro över att den fredade arealen minskar. Föreningen pekar också på

BESLUT

3(5)

Datum

Dnr

2011-02-14

511-16175-2009

behovet av att nyetablerade häckningar kan fredas snabbt, och att informationen till dem som vistas på sjön måste bli bättre.

Naturskyddsföreningen i Södermanlands län pekar också på behovet att nya häckningsplatser snabbt kan fredas, och föreslår bl.a. en modell med skyltar som kan informera besökare om känsliga områden även utanför beslutade fågelskyddsområden. Föreningen understryker också behovet av information till besökare och näringarnas ansvar för det, samt att innebörden av villkoren i beslutet måste tydliggöras.

Sparreholms fiskevårdsförening förespråkar att modellen med ett "anpassat fågelskydd" får ligga fast för att möjliggöra snabba insatser vid nyetablerade häckningar, och att en översyn görs var 10:e år.

MOTIV OCH LÄNSSTYRELSENS STÄLLNINGSTAGANDEN

Sedan beslutet om fågelskydd 1983 har mycket hänt med både fågelfaunan och friluftslivet på Båven. Bland annat har antalet häckande par av fiskgjuse minskat, samtidigt som havsörnen har etablerat sig i området. Med ett glesare bestånd av fiskgjuse har många skyddade häckningsplatser ofta stått tomma, flera har inte haft någon häckning på många år. Det är avgörande för förtroendet och acceptansen för fågelskyddet att det finns goda motiv för de områden som är fredade, därför upphävs de delar av fågelskyddet där motiven idag är otillräckliga. Samtidigt har en förtätning skett i andra delar av området, vilket medfört att nya häckningsplatser i behov av skydd har tillkommit. Fågelskyddet i Båven har fungerat bra, och är allmänt respekterat. Den här revideringen syftar till att anpassa de skyddade områdena till det behov av skydd som är aktuellt idag, och till att snabbare kunna freda känsliga häckningar utanför de redan beslutade fågelskyddsområdena i framtiden.

Sammantaget gör Länsstyrelsen bedömningen att det är lämpligast att återgå till ett traditionellt fågelskydd, som gäller årligen under perioden 1 april – 31 juli utan de årliga översyner med temporära upphävningar av skyddet som gjorts sedan 1983. I den revidering som nu genomförs har fokus legat på att främst skydda sådana områden som återkommande visat sig värdefulla ur häckningssynpunkt under senare år, alltså sådana där det inte varit aktuellt att upphäva skyddet under senare delen av säsongen. Genom att de områden som ingår i fågelskyddet ligger fast under hela perioden varje säsong blir det också lättare att informera besökare om fågelskyddets omfattning. Genom att göra tätare översyner av hela fågelskyddet kommer det att motsvara behovet väl. Samtidigt avser Länsstyrelsen att prova metoden att informera besökare på sjön om nytillkomna känsliga häckningar genom skyltningar även utanför de beslutade fågelskyddsområdena, i syfte att överbrygga perioderna mellan översynerna av fågelskyddet. Länsstyrelsen avser att fortsätta med inventeringar och tillsyn, som bland annat syftar till att upptäcka nya häckningslokaler som behöver skyddas. I samband med denna översyn av fågelskyddet avser Länsstyrelsen också ta fram nytt informationsmaterial om Båvens fågelskydd och naturvärden, och se över hur den informationen bäst kommer Båvens besökare tillgodo.

BESLUT

4(5)

Datum

Dnr

2011-02-14

511-16175-2009

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att föreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna får fågellivet i Båven är stora och överväger de negativa effekterna för allmänhet och berörda sakägare.

Innan beslut fattas om föreskrifter enligt 7 kap. 12 och 30 §§ miljöbalken ska Länsstyrelsen enligt 5 § i förordningen (2007:1244) utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser, och dokumentera det i en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för att göra en konsekvensutredning, då påverkan på allmänhetens friluftsliv är begränsad. Revideringen av fågelskyddet syftar till att anpassa tidigare beslutat fågelskydd till nu rådande förhållanden, och innebär i sin helhet att inskränkningarna totalt sett blir mindre än tidigare för allmänheten. Föreskrifterna gäller ej markägare och nyttjanderättshavare med särskild rätt till mark och vatten vid brukande av egendom. Kostnaden för naturvårdsförvaltning av fågelskyddsområden finansieras genom Naturvårdsverkets bidrag till Länsstyrelsens ur anslaget "Åtgärder för värdefull natur".

UPPLYSNINGAR

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Sörmlandsbygden, Folket, Eskilstunakuriren och Södermanlands nyheter.

I detta ärende har landshövding Bo Könberg beslutat, juristerna Eva Doyle och Tomas Wieslander, naturvårdshandläggarna Staffan Karlsson, Trine Haugset och Per Folkesson deltagit, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut kan överklagas till Miljödomstolen, Nacka tingsrätt (se nedan).

Bo Könberg
Landshövding

Per Folkesson
Naturvårdshandläggare

BESLUT

5(5)

Datum

Dnr

2011-02-14

511-16175-2009

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skicka ett överklagande till Länsstyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. Det ska ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet kungjordes. I överklagandet ska ni ange vilket beslut som ni överklagar (t.ex. genom att ange beslutets diarienummer), hur ni vill att beslutet ska ändras och varför ni anser att det ska ändras. Länsstyrelsen kommer att sända överklagandet samt länsstyrelsens och kommunens akt vidare till Miljödomstolen, Nacka tingsrätt

Sändlista

Sakägare

Naturvårdsverket

Skogsstyrelsen Sörmlands distrikt

Lantmäterimyndigheten i Södermanlands län

Flens kommun

Gnesta kommun

Nyköpings kommun

Sparreholms fiskevårdsförening

Sparreholms båtklubb

Stjärnhovs båtklubb

Västra Båvens fiskevårdsförening

Naturskyddsföreningen i Södermanlands län

Föreningen Sörmlands Ornitologer

Friluftscenter Skebokvarn

Skebokvarns sportfiskeförening

Norra Båvens fiskevårdsområde

Friluftsförbundet Södermanland

Leif Carlsson

Håkan Gilledal

Uno Andersson

Lars Pettersson

Christer Ljungman

Bilaga

1. Översiktskartor
2. Detaljkartor (skickas inte ut tillsammans med detta beslut, beställs från Länsstyrelsen eller hämtas på Länsstyrelsens hemsida)